

**Concursul interdisciplinar
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ**

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
30 martie 2019
Clasele a VII-a și a VIII-a**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de două ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Avea 78 de ani, dar se ținea bine. Singur își făcea piața, își deretica și-și scutura prin casă, avea grijă de florile din fața ferestrei, de cele două găinușe din coteț, care, din când în când, îi făceau câte un ou, și de Tucidide, motanul, care, raportat la durata vieții pisicești, era aproape la fel de bătrân ca și stăpânul. Tucidide fusese botezat așa, fiindcă răposata coana Tincuța, soția domnului Manoilă, găsea că mâțul lor seamănă grozav cu colegul soțului ei, grecul ăla [...], Tucidide Papaianis. [...]

În ultima vreme, Tucidide și găinile parcă nu-i mai ajungeau și nici ziarul pe care-l citea foaie cu foaie, nici radioul. Viața lui, deși așa fusese totdeauna, acum era ca o haină care-l jena la subțiori. „Manoilă, frate, ești bătrân și-ai să mori mâine-poimâine și n-ai făcut și tu pe lumea asta ceva, așa mai de seamă. E drept că datoria ți-ai împlinit-o: ai înregistrat toată viața frumos, timp de 43 de ani, la registratura Tribunalului Capitalei; ai făcut fata doctoriță și cu câtă greutate; ai înmormântat-o cu cinste pe nevastă-ta și n-ai vrut să primești ajutor de la fată; te chibzuiești și trăiești curat, îngrijit, din pensia ta. Ei, dar parcă nu e de-ajuns. Fă ceva pentru care să te pomenească lumea, nu lumea largă, dar câțiva oameni, cât mai mulți, dacă se poate. Da, dar ce? Stai aici în casă ca un viezure, citești ziarul, ascuți la radio și te-a mai apucat și damblaua asta cu timbrele, acum la bătrânețe; stai întruna cu penseta-n mână și cu lupa la ochi, de te doare și capul. Fă ceva folositor, fă un bine, un bine cuiva!”. Așa a ajuns el să-i ducă dimineața la grădiniță pe cei trei copii din curte; vara – să ude florile din toate glastrele, să strângă rufele de pe sârmă și să le-așeze vălătuci în coșul de nuiete („dar ai grijă, domnu' Manoilă, să nu fie prea uscate, că pe urmă nu se calcă bine”); iarna – să facă focul la toate cele opt familii de colocatari (numai doamnei Iorgulescu nu i-l făcea fiindcă n-avea încredere să-i lase cheia), să cumpere 15-16 sticle de lapte pe zi („Să știi, domnu' Manoilă, că astăzi s-a brânzit laptele, altă dată scutură sticla când îl cumperi, că nu-mi convine s-azvârl doi lei cincizeci degeaba”). Aveau dreptate, oamenii muncesc pe bani, are să scuture sticlele de-acum înainte. [...]

Într-o zi, cioc-cioc la ușă – un ciocănit necunoscut, grăbit și nervos [...]:

— Domnule, dumneavoastră sunteți domnul acela care face fapte bune?

— Eu, duduie, fac ce pot. Nu știu, poate eu oi fi. Inima domnului Manoilă se umpluse de-o moliciune plăcută.

— Eu locuiesc la douăzeci de case de aici, la numărul 48. Mama mea a murit acum o lună și n-are cine să-mi facă focul. Dacă ați vrea dumneavoastră, eu v-aș fi recunoscătoare, adică n-ar fi pe degeaba.

— Eu, duduie, nu primesc nimic pentru micile ajutoare pe care le dau pe-aici prin curte, pe la prieteni, așa că vă fac și dumneavoastră focul ca și lor. Știți, o faptă bună, cum ați spus dumneavoastră, nu se plătește cu nimic, altfel nu mai e faptă bună.

Toamna, primăvara și vara, când nu se făcea focul, domnul Manoilă avea parcă ceva mai multă vreme și, ca să nu și-o irosească-n zadar, mergea în câte-o stație de tramvai mai aglomerată, ajută oamenilor bătrâni să urce-n vagon, ajută celor prea încărcăți, le ridica sacoșele sau copiii. Pe urmă, se plimba pe străzi și dacă vedea copii alergând – neatenți, cu șireturile desfăcute, gata să dea cu capul într-un zid sau într-un copac, îi oprea, și, cu blândețe, le explica de ce nu e bine să facă așa, care sunt pericolele, ce li se putea întâmpla, dar foarte repede, cu câteva vorbe, ca să nu-i plictisească.

*Ileana Vulpescu, Bătrânul cel bun din strada Speranței,
în vol. Candidații la fericire*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Identifică două activități desfășurate de Manoilă în timpul verii. 4 puncte
2. Menționează două îndatoriri pe care bătrânul le-a împlinit de-a lungul vieții. 4 puncte
3. Precizează o atitudine a vecinilor față de faptele lui Manoilă. 4 puncte
4. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, sensul enunțului: *Știi, o faptă bună, cum ați spus dumneavoastră, nu se plătește cu nimic, altfel nu mai e faptă bună.* 4 puncte
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, de ce se repetă verbul *a face* la modul imperativ în secvențele: *Fă ceva pentru care să te pomenească lumea și Fă ceva folositor, fă un bine, un bine cuiva!*. 4 puncte

B. Scrie o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți modul în care fericirea poate fi dobândită prin dăruire, valorificând textul dat și experiența ta personală și culturală.

20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea unui punct de vedere asupra fericirii dobândite prin dăruire; 2 puncte
- construirea unor idei, valorificând textul dat, care susțin punctul de vedere prezentat; 4 puncte
- ilustrarea punctului de vedere cu două secvențe comentate din text; 6 puncte
- corelarea ideilor/a informațiilor din text cu o experiență personală sau culturală; 4 puncte
- organizarea și structurarea adecvată a ideilor. 4 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Dragostea față de aproapele se arată în multe feluri, nu numai în a-i da. De pildă: când mergi vreodată cu aproapele tău undeva și afli în tine gândul de a te bucura de mai multă cinste decât el, și nu vrei mai degrabă să se bucure și el de aceeași cinste cu tine, nu-l socotești ca pe tine însuși. Căci Apostolul a zis: „în cinste unii altora dându-vă întâietate” (Romani 12;10). De ai ceva de mâncare și vezi gândul tău îndemnându-te să mănânci singur și după pofta ta, contrar trebuinței, nu-l socotești ca pe tine însuși. Sau dacă, având numai cât îți este pentru tine, nu dai și altuia, nu-l iubești ca pe tine însuși. Dar dacă voim să împlinim numai în acest fel cuvântul Scripturii, el nu ne susține în aceasta. Căci nu ni s-a spus numai pentru un om, ci pentru tot omul înfățișat prin el ca aproapele nostru.

Varsanufie și Ioan, *Scrisori duhovnicești*, în vol. *Maxime și cugetări filocalice*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Transcrie structura care îl definește pe *aproapele* nostru. 4 puncte
2. Menționează două fapte prin care se manifestă iubirea față de aproapele nostru. 4 puncte
3. Justifică utilizarea persoanei I, numărul plural, în ultimele două enunțuri ale textului. 4 puncte
4. Formulează o învățătură morală desprinsă din textul dat. 4 puncte
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, construcția „*în cinste unii altora dându-vă întâietate*”. 4 puncte

B. Scrie o compunere narativă, de minimum 150 de cuvinte, pornind de la enunțul: *Dragostea față de aproapele se arată în multe feluri.*

20 de puncte

REDACTARE

20 de puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 20 de puncte, astfel:

- existența părților componente – 2 puncte;
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 6 puncte;
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) – 2 puncte;
- respectarea normelor de ortografie – 3 puncte;
- respectarea normelor de punctuație – 3 puncte;
- așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte;
- respectarea limitelor minime de cuvinte – 2 puncte.